

Stowarzyszenie na rzecz Interoperacyjności i Rozwoju Transportu Szynowego

Właściwe postrzeganie celów i zakresu działania stowarzyszenia SIRTŚS wymaga choćby krótkiego wstępu pokazującego Europejskie Zrzeszenie Przemysłu Kolejowego – UNIFE (Union des Industries Ferroviaires Europeennes). Należy zaznaczyć, że UNIFE zrzesza europejski przemysł kolejowy, w tym przede wszystkim producentów taboru, podzespołów i wyposażenia taboru, elementów i urządzeń infrastruktury kolejowej (drogi kolejowej, zasilania i sterowania) oraz wykonawców robót konstrukcyjnych, naprawczych i utrzymaniowych, oferujących usługi dla zarządców infrastruktury i przewoźników kolejowych.

Łącznie UNIFE zrzesza około 1000 przedsiębiorstw posiadających 70% udziału w rynku światowym w produkcji dla transportu kolejowego, o rocznych obrotach wynoszących blisko 30 mld euro. Zaznaczyć należy że do UNIFE należą światowi potentaci w produkcji na rzecz kolei (m.in. Bombardier, Siemens, Alstom, Ansaldo Breda, Stadler) oraz tysiące małych i średnich przedsiębiorstw zrzeszonych w stowarzyszeniach krajowych. W Polsce takim właśnie stowarzyszeniem krajowym jest SIRTŚS.

Podstawowym przesłaniem kilkunastoosobowej grupy założycieli Stowarzyszenia na rzecz Interoperacyjności i Rozwoju Transportu Szynowego (SIRTŚS) było stworzenie aktywnego pomostu między krajowymi i zagranicznymi podmiotami działającymi na rynku kolejowym, tak by przemysł krajowy, w wyniku braku działań przystosowawczych, nie został wyłączony z rynku europejskiego, co oznaczałoby w nieodległej przyszłości także znaczące zredukowanie udziału tego przemysłu w rynku krajowym. Stowarzyszenie na rzecz Interoperacyjności i Rozwoju Transportu Szynowego SIRTŚS powstało przy współpracy z UNIFE i jest jedynym oficjalnym przedstawicielem ogółu polskiego przemysłu kolejowego w Europejskim Zrzeszeniu Przemysłu Kolejowego czyli w UNIFE. Pomocy w utworzeniu SIRTŚS udzieliło Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP.

Pierwszy, założycielski Zarząd SIRTŚS ukonstytuował się w następującym składzie: Marek Pawlik (prezes), Maciej Kowalski, Jan Raczyński (z ramienia SITK RP), Andrzej Stelmasiewicz, a rejestracja sądowa Stowarzyszenia nastąpiła 1.09.2005 r. Aktualny skład władz statutowych SIRTŚS jest następujący: prezes Zarządu: Andrzej Stelmasiewicz (ASTE – Gdańsk), członkowie Zarządu: Janusz Kućmin (Bombardier), Zbigniew Duryński (IPS „Tabor”), Marek Pawlik (CNTK).

Cele stowarzyszenia:

- promowanie rozwoju transportu szynowego oraz jego interoperacyjności,
- gromadzenie i udostępnianie informacji technicznej i prawnej w dziedzinie transportu szynowego na potrzeby swoich członków,
- organizowanie i inicjowanie badań oraz projektów w celu rozwoju transportu szynowego.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- rozwijanie oraz utrzymywanie kontaktów z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami oraz instytucjami normalizacyjnymi, badawczymi i legislacyjnymi;
- zlecanie badań i analiz na rzecz swoich członków;
- zbieranie i aktualizowanie dokumentacji wyników badań, eksploatacji oraz innych informacji w sposób bezpośredni i pośredni związany z transportem szynowym;
- publikacje i udzielanie informacji użytecznych swoim członkom;
- udział w organizacji kongresów, seminariów, konferencji, zespołów studyjnych, organizacjach normalizacyjnych i legislacyjnych w zakresie będącym w zainteresowaniu jego członków.

Członkami wspierającymi Stowarzyszenie są obecnie:

- ASTE (Gdańsk),
- Bombardier Transportation Polska (Wrocław),
- Bombardier Transportation ZWUS Polska (Katowice),
- Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa (Warszawa),

- Instytut Pojazdów Szynowych „TABOR” (Poznań),
- PTK Tabkol S.A. (Rybnik),
- S.Z.T.K. „TAPS” (Łódź),
- TÜV Rheinland Polska (Warszawa),
- GREENBRIER Europe WAGON Y ŚWIDNICA (Świdnica Śl.).

Warto podkreślić, że dwóch członków wspierających SIRTŚS, reprezentujących sektor naukowo-badawczy, zostało notyfikowanych Komisji Europejskiej przez Polskę jako kompetentni do oceny zgodności w transporcie kolejowym. 15 grudnia 2005 r. Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa w Warszawie otrzymało autoryzację od Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, stając się pierwszą w Polsce Jednostką Notyfikowaną Komisji Europejskiej do oceny zgodności w zakresie transportu kolejowego. Drugą taką jednostką, na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego z 30 lipca 2007 r., został Instytut Pojazdów Szynowych „Tabor” w Poznaniu. Tym samym obie te jednostki są prawnie powołane do prowadzenia oceny zgodności do umieszczenia na rynku i przekazywania do eksploatacji tych wyrobów dla kolei, które zostały objęte decyzjami Komisji Europejskiej, uzupełniającymi dyrektywę 96/48/WE w sprawie interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości oraz dyrektywę 2001/16/WE w sprawie interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych.

Jednym z najważniejszych, aktualnie realizowanych celów Stowarzyszenia jest przybliżanie polskim producentom wiedzy na temat europejskich prawnych unormowań w zakresie kolejnictwa. Dotyczy to wymagań technicznych oraz zasad umieszczania wyrobów na rynku i przekazywania zarówno taboru, jak i infrastruktury kolejowej do eksploatacji, oraz wymagań stawianych producentom, a dotyczących certyfikowania podmiotów. Od początku swojego istnienia SIRTŚS koncentrowało się na organizowaniu konferencji, seminariów i warsztatów, na których przekazywana była wiedza o aktualnym stanie prawodawstwa europejskiego z dziedziny kolejnictwa. Prelegentami na tych spotkaniach byli głównie eksperci z CNTK w Warszawie,

wspomagani przez ekspertów z IPS „Tabor” w Poznaniu. Na konferencjach międzynarodowych występowali głównie eksperci zagraniczni.

SIRTS zorganizował lub współorganizował, najczęściej z CNTK, SITK RP i IPS Tabor, następujące wydarzenia:

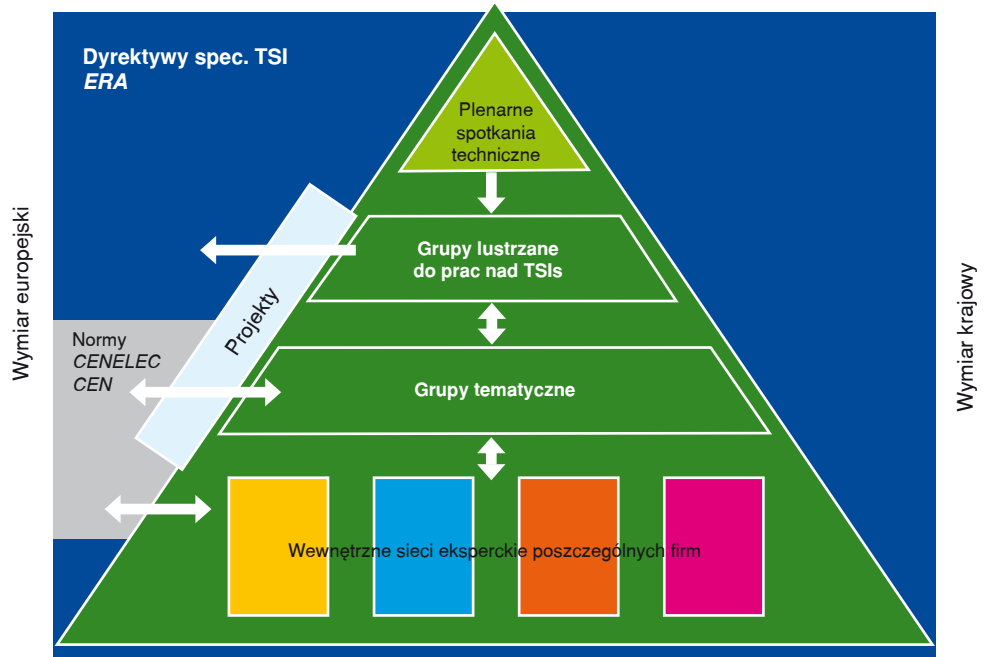
- 02.2004 r., Zakopane – Seminarium *Polski przemysł i zaplecze naprawcze transportu kolejowego w warunkach konkurencji na europejskim rynku kolejowym*, podczas którego powołano SIRTS w ramach Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP;
- 10.2005 r., Gdańsk – I Międzynarodowa Konferencja *Styk systemów kolejowych 1435/1520 mm. Interoperacyjność, Standaryzacja, Certyfikacja*;
- 02.2006 r., Gdańsk – udział w konferencji *Wdrażanie w Polsce Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym ERTMS*;
- 03.2006 r., Łódź – współorganizacja konferencji *Koleje dużych prędkości w Europie i w Polsce*, z prezentacją doświadczeń europejskiego przemysłu kolejowego w zakresie kolei dużych prędkości;
- 07.2006 r., Warszawa – warsztaty *Specyfikacje TSI pierwszego priorytetu dla kolei konwencjonalnych*, z prezentacją systemu certyfikacji IRIS;
- 07.2006 r. – udział w konferencji *Energetyka na Kolei*; SIRTS zaprezentowało TSI dla podsystemu Energia i normy europejskie dotyczące zasilania trakcyjnego;
- 11.2006 r., Cędzyna k. Kielc – warsztaty *Techniczna Specyfikacja*

Interoperacyjności dla wagonów towarowych;

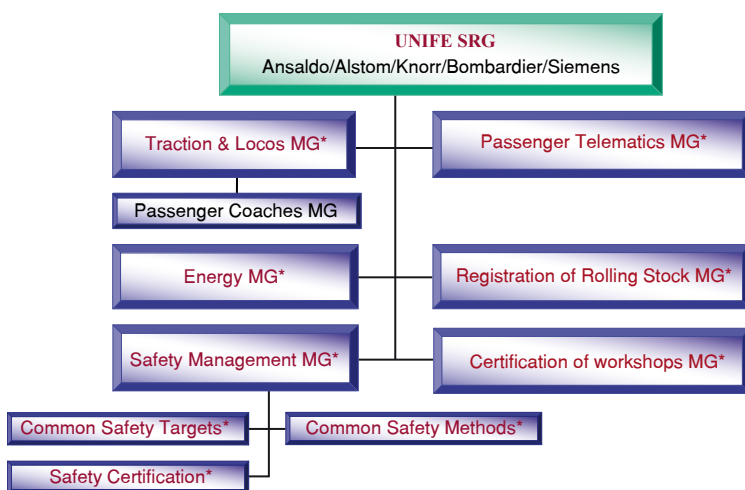
- 02.2007 r., Warszawa – warsztaty *Certyfikacja przedsiębiorstw, wyrobów i usług w transporcie szynowym. System IRIS (International Railway Industry Standard)*; lektorami byli między innymi przedstawiciele UNIFE, którzy są „ojcami” tego systemu;
- 04.2007 r., Warszawa – warsztaty *Normalizacja w Transporcie Kolejowym*;
- 09.2007 r., Katowice – współorganizacja konferencji *Europejski rynek kolejowy*.

Europejskie wymagania dla przemysłu kolejowego;

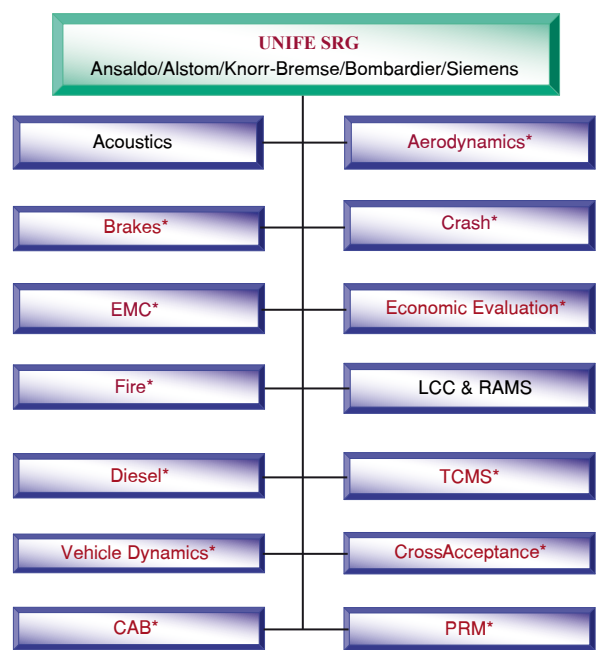
- 10.2007 r., Gdańsk – II Międzynarodowa Konferencja *Styk systemów kolejowych 1435/1520 mm. Interoperacyjność, Standaryzacja, Certyfikacja*, zorganizowana wspólnie z PKP SA podczas targów TRAKO 2007 we współpracy z UNIFE, UIC, OSZD i Europejską Agencją Kolejową;
- 01.2008 r., Warszawa – seminarium dotyczące Technicznych Specyfikacji Interoperacyjności *Dostępność kolei dla osób*

Struktura wymiany informacji w grupach merytorycznych UNIFE

Grupy lustrzane UNIFE powołane dla wspierania prac ERA

Grupy tematyczne UNIFE

o ograniczonych możliwościach ruchowych, zorganizowane wspólnie z CNTK;

- 05.2008 r., Warszawa – przegląd obowiązujących i pozostających w opracowaniu Technicznych Specyfikacji Interoperacyjności dla kolei konwencjonalnych pod kątem konsekwencji dla przemysłu kolejowego.

Równoległe do budowania kompetencji polskiego przemysłu na rodzącym się wspólnotowym rynku wyrobów i usług dla transportu kolejowego, SIRTS podejmuje działania promocyjne w celu wspierania transportu kolejowego w Polsce poprzez między innymi organizację i działania:

- 07.2006 r. – spotkania Zarządu SIRTS oraz przedstawicieli władz UNIFE i CER z decyzyjnymi urzędnikami (w tym podsekretarzami stanu) Ministerstwa Transportu i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w sprawie wykorzystywania środków UE na modernizację transportu kolejowego w latach 2007–2013;
- 04.2008 r. – spotkania Zarządu SIRTS oraz przedstawicieli władz UNIFE z podsekretarzem stanu odpowiedzialnym za transport kolejowy w Ministerstwie Infrastruktury w sprawie wykorzystywania środków UE na modernizację transportu kolejowego i w sprawie kolei dużych prędkości;
- wspieranie budowania dobrego wizerunku polskiego przemysłu kolejowego w Unii Europejskiej;
- udział w pracach Komitetu Narodowych Stowarzyszeń UNIFE (np. 11.2007 r. – prezentacja prac nad Master Planem dla kolei w Polsce do roku 2030; 05.2008 r. – prezentacja polskiego przemysłu i polskiego rynku wyrobów i usług dla kolei);
- spotkania prezentujące polskie podejście do wybranych zagadnień (np. 04.2007 r. – spotkanie Zarządu SIRTS z UNIFE SRG (*Standards and Regulation Group*) dla omówienia sytuacji w normalizacji kolejowej w Polsce i w Europie).

Biorąc pod uwagę krótki okres działania, licząc od zakończenia procesu formalno-prawnego organizowania Stowarzyszenia, oraz niewielkie środki finansowe zgromadzone w tym okresie, można tę działalność uznać za aktywną i efektywną, a co najważniejsze – biorąc pod uwagę zainteresowanie wyrażone frekwencją na organizowanych wy-

darzeniach – za potrzebną i trafiającą w potrzeby polskich firm, działających na rynku kolejowym.

Zarząd SIRTS zachęca zatem kierownictwa takich firm, by zapisywali je do Stowarzyszenia na rzecz Interoperacyjności i Rozwoju Transportu Szynowego w charakterze członków wspierających. Korzyści z przynależności w charakterze członków wspierających do SIRTS są wymierne:

- dostęp do informacji o aktualnych europejskich regulacjach prawnych i technicznych dotyczących transportu szynowego na zakodowanej stronie internetowej (www.sirts.pl);
- możliwość uzyskania nieodpłatnych informacji od ekspertów współpracujących z SIRTS w pełnym zakresie objętym działalnością Stowarzyszenia;
- znaczące zniżki w opłatach (do 50%) za udział w warsztatach, seminariach i konferencjach organizowanych przez SIRTS (dotyczy wybranych warsztatów, seminariów i konferencji na podstawie decyzji Zarządu SIRTS).

Zarząd SIRTS zachęca również do wstępowania do Stowarzyszenia w charakterze członków zwyczajnych. Dzięki tej formie członkostwa (forma dostępna tylko dla osób fizycznych) można uzyskać pełne prawo do udziału w pracach Stowarzyszenia i wpływać na bieg tych prac. Bierne i czynne prawa wyborcze, z mocy obowiązującego w Polsce prawa o stowarzyszeniach, są zastrzeżone tylko dla członków zwyczajnych.

Wsparcie udzielane przez SIRTS może być wydatną pomocą dla polskich firm działających w branżach związanych z koleją w przygotowaniu się do procesu, który się już zaczął. Ten proces to nieuchronna integracja polskiego rynku kolejowego z europejskim na zasadach tworzonych – czy komuś się to podoba czy nie – przez Unię Europejską.

Zwiększenie liczby członków, zwłaszcza wspierających, pozwoli zarządowi SIRTS zintensyfikować określone statutem działania (poza warsztatami i seminariami których zdaniem Zarządu SIRTS jest wystarczająco wiele), oraz dostosowywać te działania do potrzeb członków wspierających SIRTS efektywnie wspierając funkcjonowanie polskich firm na polskim i europejskim rynku kolejowym.

Kończąc prezentację SIRTS wróćmy jeszcze na moment do UNIFE. Miło jest nam poinformować, że zgodnie z sugestiami SIRTS władze UNIFE postanowiły otworzyć dla członków narodowych stowarzyszeń szersze możliwości bezpośredniego wpływania na prace legislacyjne i normalizacyjne, prowadzone w Unii Europejskiej. W tym celu spotkania UNIFE SRG od 2008 r. zostały zastąpione poprzez *Techniczne Spotkania Plenarne*, na których szczegółowo są omawiane:

- aktualne prace legislacyjne w Parlamencie Europejskim,
- aktualne prace Europejskiej Agencji Kolejowej ERA,
- aktualne prace europejskich organizacji normalizacyjnych CEN TC256 i CENELEC TC9X,
- wybrane projekty badawcze będące w realizacji,
- aktualnie przygotowywane projekty badawcze.

Władze UNIFE zdecydowały także, że w 2008 r. analiza rynku kolejowego (*UNIFE Rail Market Study*), opracowana na koszt bezpośrednich członków UNIFE, będzie dostępna dla podmiotów zewnętrznych za 2500 euro, a dla członków narodowych stowarzyszeń za 500 euro (w 2007 r. członkowie narodowych stowarzyszeń byli traktowani w tym względzie jak podmioty zewnętrzne).

W świetle wspomnianych decyzji UNIFE członkostwo w SIRTS firm działających w Polsce na rynku wyrobów i usług w transporcie kolejowym zyskuje kolejny, trudny do przecenienia wymiar coraz szerzej otwartych możliwości wchodzenia na rynek europejski, którego polski rynek staje się integralną częścią. □

Stowarzyszenie na Rzecz Interoperacyjności i Rozwoju Transportu Szynowego
ul. Chtopickiego 50
04-275 Warszawa
tel. 022 473 15 20
e-mail: sirts@sirts.pl
www.sirts.pl